

PROCEDURA DE TRANZACȚIONARE ÎN RINGUL CONTRACTELOR BILATERALE PENTRU GAZE NATURALE

TITLUL I – DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1

Prezenta procedură cuprinde norme privind organizarea și funcționarea ringului contractelor bilaterale pentru gaze naturale în cadrul pieței disponibile administrate de Bursa Română de Energie S.A., denumită în continuare Bursa, prin Departamentul Energie Electrică și Gaze Naturale administrativ (DEEGN) și prin Departamentul Tranzacții Operaționale (DT).

Art. 2

(1) În ringul contractelor bilaterale pentru gaze naturale se pot derula tranzacții pentru contracte forward cu preț ferm și nemodificabil, pentru furnizarea fizică a gazelor naturale în Sistemul Național de Transport.

(2) Dacă specificațiile brokerului inițiator nu prevăd altfel prețul va fi exprimat în lei/MWh cu 2 zecimale.

Art. 3

(1) În timpul edinilor de tranzacționare poate introduce și întreține ordine de vânzare/cumpărare orice Operator Economic care este membru acționar sau membru afiliat al Bursei Române de Energie S.A. și care a obținut statutul de societate de brokeraj.

(2) Societățile de brokeraj introduc ordine prin intermediul brokerilor, persoane fizice angajate în cadrul acestor societăți.

(3) Bursa va alocă un cod alfanumeric fiecărei societăți de brokeraj.

Art. 4

(1) Societățile de brokeraj pot introduce ordine de vânzare/cumpărare în numele și pe cont propriu, în calitate de producător sau furnizor.

(2) Societățile de brokeraj consumatori eligibili pot introduce doar ordine de cumpărare.

Art. 5

(1) Pentru a introduce ordine pe cont propriu societatea de brokeraj va semna Convenția de Participare.

(5) Brokerul va primi drept de tranzacționare numai după semnarea Convenției de Participare.

(6) Bursa va fi înțeles că este societatea de brokeraj asupra modificării oricărui termenii ale Convenției de Participare.

Art. 6

Convenția de Participare va cuprinde cel puțin următoarele:

a) certificat constatator emis de către Oficiul Registrului Comerțului, în original sau în copie, cu cel mult 90 de zile înainte de data depunerii;

b) copia licenței și a anexei licenței emisă de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, pentru participanții care sunt producători sau furnizori;

c) dacă este cazul, contractul de membru afiliat;

d) numele persoanei care reprezintă societatea de brokeraj în calitate de broker;

Art. 7

Procedurile de tranzacționare utilizate în cadrul ringului contractelor bilaterale pentru gaze naturale sunt:

- a) procedura de tranzacționare dublu competitiv ;
- b) procedura de tranzacționare simplu competitiv .

Art. 8

Atât la edinele de tranzacționare organizate prin strigare cât și la cele organizate în sistem electronic, pot participa și observatori. Pentru a asista la edinele de tranzacționare în calitate de observatori persoanele doritoare vor depune o cerere la DEEGN, Președintele Director General al Bursei urmând a decide asupra cererii, dar nu mai târziu de 24 de ore înainte de începerea edinei de tranzacționare, dacă momentul depunerii cererii permite acest lucru, informând în acest sens solicitantul.

Art. 9

(1) În conformitate cu art. 3 lit. j din Legea nr. 357 privind bursele de mărfuri dacă între momentul tranzacționării și momentul începerii furnizării sunt mai mult de 10 zile lucrătoare contractul este considerat de tip forward.

(2) Dacă între momentul tranzacționării și oricare zi a intervalului de furnizare sunt mai mult de 10 zile lucrătoare atunci contractul este unul de tip forward.

TITLUL II PROCEDURA DE TRANZACȚIONARE DUBLU COMPETITIVĂ

Art. 10

Procedura de tranzacționare dublu competitiv presupune tranzacționarea activelor pentru care contractele de furnizare gaze naturale sunt definite de către Bursa .

Art. 11

- (1) Perioadele de furnizare care se pot folosi la definirea unui activ pentru procedura dublu competitiv sunt:
 - luna, situație în care prima zi de furnizare va fi ziua de întâi a lunii de furnizare începând cu ora 6:00;
 - trimestrul, situație în care prima zi de furnizare va fi 1 ianuarie, 1 aprilie, 1 iulie sau 1 octombrie începând cu ora 6:00;
 - semestrul, situație în care prima zi de furnizare va fi 1 ianuarie sau 1 iulie începând cu ora 6:00;
 - anul, situație în care prima zi de furnizare va fi 1 ianuarie începând cu ora 6:00;
- (2) Lansarea la tranzacționare a unui activ pentru procedura dublu competitiv pentru perioade de furnizare de cel puțin o lună se face cu cel puțin în 10 zile calendaristice înainte de prima zi de furnizare.
- (3) Lansarea la tranzacționare a unui activ pentru procedura dublu competitiv pentru perioade de furnizare de 3 luni, 6 luni și 12 luni se face cu cel puțin în o lună înainte de prima zi de furnizare.
- (4) Lansarea la tranzacționare a unui activ se poate face și la solicitarea unei agenții bursiere.

Art. 12

edinele de tranzacționare dublu competitive se desfășoară în sistem electronic, după orarul stabilit de DEEGN.

Art. 13

(1) Începând cu ora de deschidere a edinei de tranzacționare brokerii introduc ordine. Acestea sunt validate numai dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a) menționarea cantității, a preului, a specificației Total/Parțial și a termenului de valabilitate a ordinului;
 - b) existența în contul de garanție a unei sume disponibile mai mare sau egală cu valoarea garanției necesare în cazul tranzacționării ordinului.
- (2) Ordinele introduse pot fi înțelese de brokeri după cum urmează :
- i. modificarea preului;
 - ii. modificarea cantității;
 - iii. modificarea specificației Total/Parțial;
 - iv. modificarea termenului de valabilitate a ordinului.

(3) Dacă se înregistrează același pre pentru un ordin de vânzare și un ordin de cumpărare, iar specificația ordinului cu cantitatea mai mare este Parțial, se încheie tranzacție pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine, la preul respectiv, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate atunci, indiferent de specificațiile Total/Parțial ale celor două ordine, acestea se tranzacționează integral.

(4) Dacă în această etapă se înregistrează două ordine, unul de vânzare și unul de cumpărare, iar preul ordinului de vânzare este mai mic decât cel al ordinului de cumpărare și specificația ordinului cu cantitatea mai mare este Parțial, se încheie tranzacție, pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine, la preul ordinului care a fost introdus/actualizat primul, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate atunci, indiferent de specificațiile Total/Parțial ale celor două ordine, acestea se tranzacționează integral la preul menționat mai sus.

(5) Dacă, în situația modificării preului unui ordin, condiția de egalitate de pre menționată la alin. 3 este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de pe sens contrar, atunci secvența specificată la alin. 3 se execută pentru fiecare dintre acestea în ordinea introducerii/actualizării, începând cu cel mai vechi.

(6) Dacă, în situația modificării preului unui ordin, condiția menționată la alin. 4 este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de pe sens contrar, atunci secvența specificată la alin. 4 se execută de la ordinul cu preul cel mai bun către ordinul cu preul cel mai slab. Dacă printre ordinele de sens contrar care îndeplinesc condiția specificată la alin. 4 există două sau mai multe ordine având același pre, tranzacționarea acestora se va face în ordinea menționată la alin. 5.

TITLUL III PROCEDURA DE TRANZACȚIONARE SIMPLU COMPETITIVĂ

Secțiunea I – Definierea activului

Art. 14

Procedura de tranzacționare simplu competitivă presupune definirea de către Bursa a activului pe baza comenzii transmise de un broker inițiator. Pentru acest activ, brokerul inițiator are drept exclusiv de introducere a ordinelor, pentru unul dintre sensuri (vânzare/cumpărare). ceilalți brokeri au dreptul de a înregistra numai ordine de sens contrar sensului ordinului introdus de brokerul inițiator.

Art. 15

(1) Pentru generarea activului, brokerul inițiator transmite către Bursa o comandă (ordin inițiator) cu menționarea următoarelor elemente:

- a) cantitate;
- b) perioada de furnizare;

- c) contractul de vânzare cumpărare;
 - c) plafonul de preț, care poate fi făcut public la lansarea activului, în funcție de opțiunea ordonatorului;
 - d) data/perioada în care se dorește organizarea edin ei/ edin elor de tranzacționare;
 - e) dacă este cazul, condiții de participare;
 - f) orice alte elemente considerate necesare la definirea activului.
- (2) Este obligatorie existența în contul de garanții a unei sume disponibile mai mare sau egală cu valoarea garanției necesare în cazul tranzacționării ordinului inițiator pentru ca brokerul să poată introduce/anunța ordinul.
- (3) Comanda se va transmite Bursei în una din următoarele forme:
- în formă scrisă transmisă prin fax sau prin poștă;
 - în format electronic: e-mail sau formular on-line aferent software-ului de tranzacționare.
- (4) Comanda de înregistrare a unui activ se transmite Bursei cu cel puțin în 10 zile înainte de data edin ei de tranzacționare.
- (5) În situația în care brokerul inițiator justifică urgența tranzacției, Bursa poate programa edin a de tranzacționare într-un termen mai redus decât cel anterior menționat.

Art. 16

- (1) Bursa generează public activul cu cel puțin o săptămână înainte de data edin ei de tranzacționare.
- (2) În condițiile prevăzute de art. 15 (5), Bursa va genera public activul într-o perioadă mai mică de 7 zile.
- (3) Bursa își rezervă dreptul de a nu valida acele comenzi care sunt formulate astfel încât, în mod evident, nu pot fi tranzacționate, cum ar fi:
- anunțarea unui plafon de preț greșit;
 - cantitatea nerealistă.
- În această situație Bursa va solicita clarificări brokerului inițiator.
- (4) Validarea unei comenzi presupune dreptul brokerului inițiator de a introduce/anunța un ordin inițiator.

Art. 17

edin ele de tranzacționare simplu competitive se desfășoară cu prezență fizică.

Secțiunea II – Publicitatea activelor

Art. 18

- (1) Din momentul generării activului, Bursa afișează pe site-ul specializat detaliile complete ale activului.
- (2) După afișarea activului Bursa transmite mesaje SMS sau o invitație de participare pe fax, poștă electronică sau alte canale de comunicare principalilor producători, furnizori sau consumatori eligibili specializați în comercializarea activului.

Secțiunea III – Derularea ședinței de tranzacționare simplu competitive prin strigare

Art. 19

- (1) În vederea participării la edin a de tranzacționare, brokerii transmit Bursei ordinele de tranzacționare ca răspuns la ordinul inițiator, menționând cantitatea, prețurile specifice la Total/Parțial înainte de începerea edin ei de tranzacționare.

(2) Ordinul de sens contrar sensului ordinului inițiator este validat de Bursa doar dacă societatea de brokeraj emitent are în contul de garanții o sumă disponibilă mai mare sau egală cu valoarea garanției necesare în cazul tranzacționării ordinului.

Art. 20

(1) În faza de deschidere a ordinului coordonatorul de ordin anunță:

- activul programat pentru ordin și respectiv de tranzacționare;
- ordinele de sens contrar sensului ordinului introduse de brokerul inițiator;
- dacă în faza de tranzacționare, negocierea dintre brokerul inițiator și ceilalți brokeri se va face secvențial sau simultan.

(2) În faza de tranzacționare brokerul inițiator și brokerii care au răspuns cu ordine de sens contrar sensului ordinului inițiator negociază clauzele contractului de furnizare care nu au fost completate de inițiator:

- prețul;
- cantitatea;
- alte clauze necompletate cum ar fi, dară fire, se limitează la, perioada de furnizare, modul de plată, garanția de bună execuție, etc.

(3) Brokerul inițiator acceptă efectuarea unei tranzacții în momentul în care a căzut de acord cu un alt broker asupra tuturor clauzelor necompletate în contractul de furnizare.

(4) În faza de închidere a ordinului de tranzacționare, coordonatorul de ordin anunță tranzacțiile încheiate și dacă ordinul inițiator a fost tranzacționat integral.

(5) În situația în care ordinul inițiator nu a fost complet tranzacționat, brokerul inițiator poate solicita reprogramarea ordinului inițiator la o dată ulterioară sau poate decide anularea ordinului pentru cantitatea netranzacționată.

TITLUL IV RAPORTUL DE TRANZACȚIONARE

Art. 21

(1) La sfârșitul fiecărei ordine de tranzacționare, Bursa emite raportul de tranzacționare în care sunt menționate următoarele elemente:

- a) activele;
- b) ordinele inițiale introduse pentru fiecare activ în parte;
- c) modificările ordinelor în cadrul ordinului de tranzacționare;
- d) tranzacțiile încheiate cu menționarea cantităților, a prețurilor și a părților în tranzacție;
- e) alte elemente relevante privind ordinul de tranzacționare.

(2) Raportul de tranzacționare va fi transmis în format electronic brokerilor participanți la ordinul de tranzacționare.

(3) Rezultatele ordinului de tranzacționare vor fi publicate pe site-ul specializat al Bursei.

TITLUL V CONTRACTUL DE VÂNZARE CUMPĂRARE GAZE NATURALE

Art. 22

În situația în care a fost folosită procedura de tranzacționare dublu competitivă contractul de vânzare cumpărare gaze naturale se încheie în baza contractului cadru publicat de Bursa pentru activul respectiv și trebuie să respecte următoarele:

- a) prețul prevăzut în raportul de tranzacționare;
- b) cantitatea prevăzută în raportul de tranzacționare.

Art. 23

În situația în care a fost folosită procedura de tranzacționare simplă competitivă, contractul de vânzare-cumpărare gaze naturale se încheie în baza contractului de vânzare-cumpărare asociat activului respectiv și trebuie să respecte următoarele:

- a) prețul prevăzut în raportul de tranzacționare;
- b) cantitatea prevăzută în raportul de tranzacționare;
- c) clauzele contractuale necompletate în contractul de vânzare-cumpărare asociat ordinului inițiator vor fi cele negociate în timpul edin ei de tranzacționare.

Art. 24

Orice act adițional la contractul de vânzare-cumpărare gaze naturale neînregistrat la Bursa este anulabil. Înregistrarea făcută de oricare dintre părți este opozabilă și celeilalte.

TITLUL VI GARANȚII**Art. 25**

(1) Pentru a putea înregistra ordin în vederea tranzacționării în ringul contractelor bilaterale pentru gaze naturale, societățile de brokeraj constituie la dispoziția Bursei o garanție a cărei valoare este de $0,5 \div 1$ % din valoarea estimată a tranzacției care se intenționează să se încheie, valoarea garanției fiind stabilită de către Bursa pentru fiecare activ în parte.

(2) La introducerea/anunțarea/înținerea ordinului, garanția necesară se calculează ca produs dintre cantitatea și prețul din ordin și garanția anunțată procentual de către Bursa pentru activul respectiv.

Art. 26

Garanția poate fi constituită în una dintre următoarele forme:

- a) ordin de plată;
- b) scrisoare de garanție bancară;
- c) numerar în limita disponibilităților legale;
- d) fil CEC.

Art. 27

Garanția constituită de către societățile de brokeraj, în contul unui ordin pentru care s-a încheiat tranzacție, va rămâne la dispoziția Bursei până la îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) achitarea comisionului datorat Bursei;
- b) Contrasemnarea de către Bursa a contractului de vânzare-cumpărare.

(2) În perioada menționată la alineatul precedent, garanția constituită în contul ordinului tranzacționat nu va putea fi folosită pentru garantare în situația participării brokerului la tranzacționarea unui alt activ.

Art. 28

(1) Garanțiile constituite sunt pierdute de către societățile de brokeraj și vor fi utilizate de Bursa pentru despăgubirea părții prejudiciate, în următoarele situații:

- a) societatea de brokeraj care a tranzacționat în numele și pe cont propriu nu semnează contractul de vânzare-cumpărare gaze naturale în conformitate cu prevederile ordinului inițiator și ale raportului de tranzacționare.
- b) în contractul de vânzare-cumpărare nu sunt completate aceleași cantități cu cea negociată, același preț cu cel negociat sau orice altă clauză negociată în timpul edin ei de tranzacționare.

(2) În situația în care contractul de vânzare cumpărare nu este semnat de către una din părți, cealaltă parte în contract este considerată parte prejudiciată.

(3) Bursa va virifica părțile prejudiciate garanția părții în culpă.

(4) În situația în care nici una dintre părți nu semnează contractul de vânzare cumpărare sau în situația în care contractul de vânzare cumpărare nu conține clauzele negociate în timpul edincării de tranzacționare, Bursa va reține garanțiile ambelor părți în tranzacție.

Art. 29

(1) După îndeplinirea obligațiilor prevăzute în art. 27, garanția va fi pusă la dispoziția societății de brokeraj, aceasta având posibilitatea de a menține suma în contul de garanții în vederea unor tranzacții viitoare sau de a solicita restituirea acesteia.

(2) Restituirea garanțiilor se face, în orice situație, în termen de trei zile lucrătoare de la data depunerii unei cereri indicându-se, pentru cele constituite prin Ordin de Plată, contul în banca unde se vor restitui banii.

TITLUL VII TAXE ȘI COMISIOANE

Art. 30

Bursa nu percepe taxă de afiliere Operatorilor Economici care solicită exclusiv tranzacționarea în ringul gazelor naturale.

Art. 31

(1) Pentru ordinele pentru care s-a încheiat tranzacție, societățile de brokeraj vor plăti Bursei comisioane calculate la valoarea de tranzacționare a ordinului, conform următoarelor grile:

Valoarea contractului de vânzare cumpărare	COMISION (EUR/MWh)
< 10.000	0,0x
[10.000 ÷ 50.000]	0,0x
(50.000 ÷ 250.000]	0,0x
> 250.000	0,0x

(2) BRM percepe comisioane pentru serviciile prestate.

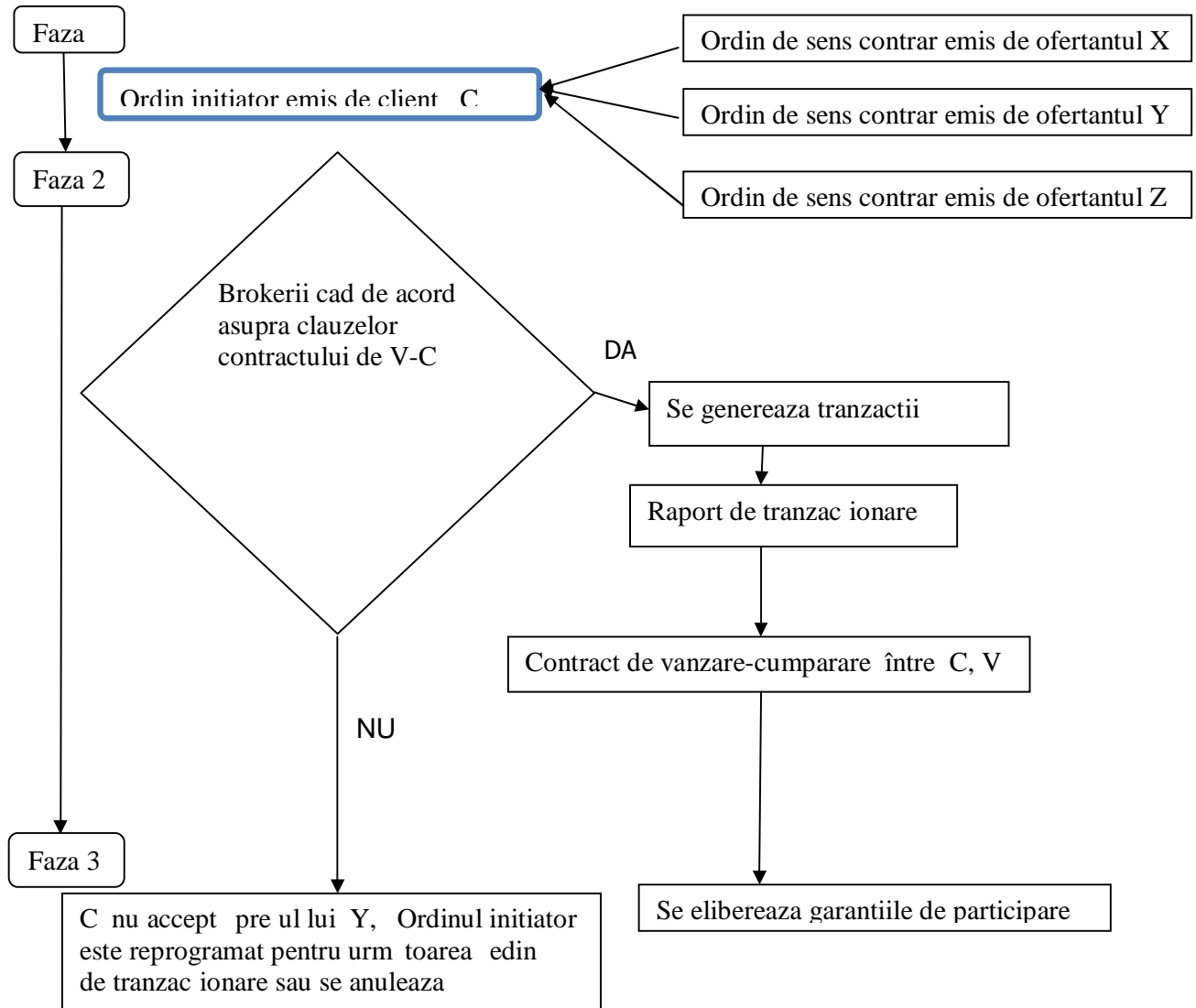
(3) În situația în care contractul de vânzare cumpărare nu se semnează sau nu se execută integral din cauza clientului, autoritate contractantă, care a solicitat definirea activului, cealaltă parte poate solicita recuperarea integrală sau parțială a comisionului plătit.

Art. 32

Bursa își rezervă dreptul de a modifica și/sau completa prezenta procedură. Singura variantă opozabilă Bursei este cea afișată pe site-ul acesteia.

Licitație electronică pe www.disponibil.ro

Derularea sedintelor de tranzacționare gaze naturale ó simplu competitiva

Derularea sedintelor de tranzacționare gaze naturale ó dublu competitivă

